

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 24.

Kontor: Nørregade 33, St.

15. Juni 1901.

Udgaar hver Lørdag.

17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet.

(+ 9 Øre i Postpenge i København.
+ 11 — — i Provinserne.)

Enkelte Numre 5 Øre.

MARY STEEN,

. kongelig Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Sophie Jensens

(forh. hos Hr. Hofvildthd. J. L. Andersen).
Handel med
Frukt, Vildt og Fjerkræ,
Skovbogade Nr. 5. Telf. 7015.
Daglig frisklavet Fiskefars
60 Øre pr. Pd.

Broderiforretningen

i Frederiksborggade 24

ønskes afstaaet. Nærmere Underretning faas hos Hr. Højesteretssagfører Ulf Hansen, Palægade 1, og hos undertegnede

Kristiane Konstantin Hansen
& Johanne Bindesbøll.

Dansk Kvindesamfund. Københavns Kreds.

Det aarlige Kredsmøde afholdes
Lørdag d. 29. Juni Kl. 7½ paa
Nørregade 33.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren fremlægger Overslag for det indeværende Aar og det reviderede Regnskab for det foregaaende Aar.
3. Valg af 7 Styrelsesmedlemmer.
4. Valg af 2 Revisorer.
5. Valg af 3 Suppleanter.
6. Valg af Delegerede til Fællesmødet i Aarhus.

Dansk Kvindesamfunds

aarlige Delegeretmøde afholdes i
Aarhus Søndag den 14de og Mandag
den 15de Juli.

Redaktionen træffes hver Mandag Kl. 2—4 paa Kontoret Nørregade 33, St.

Artikler, som ønskes optagne i det først udkommende Nummer af Bladet, maa være Redaktionen i Hænde senest Mandag Middag.

Ekspeditionen, Nørregade 33, St., aaben hver Dag Kl. 10—7.

Annoncer til Kvinden og Samfundet bedes sendte under Ekspeditionens Adresse.

Annonceprisen er: Forsiden 20 Øre, 3dje og 4de Side 15 og 12 Øre pr. Petitolinie ÷ 10 % for mindst 3 Ganges Indrykkelse. Løbende Annoncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Klager over Uregelmæssighed i Forsendelsen bedes stilet skriftligt til Postvæsenet — hjælper dette ikke, da til Bladets Kontor.

„Kvinden og Samfundet“ faas i
Kioskerne.

Den ny Fabrikslov.

Udenlandske Kvindesagstidsskrifter beskæftiger sig for Tiden med vor ny Fabrikslov og den Rolle, Kvindernes Agitation har spillet ved dens Gennemførelse. Med Hensyn til Understøttelse til trængende Barselkvinder i den Tid, Loven forbyder dem at arbejde, siger Belang en Reeht, at den danske Fabrikslov herved har taget et vigtigt Skridt forud for alle andre Landes Fabrikslovgivninger.

Takket være den Impuls, Kvinderne gav Rigsdagens Forhandlinger, er vi altsaa naaet et Trin højere end det Maal, Minister Bramsen havde sat sig ved sin Lov: »at komme paa Højde med de store Kulturlandes Industrielovgivning.«

Hvorledes kommer jeg ud af det med den Indtægt, jeg har?

Af Vibeke Salicath.

(Hagerups Forlag.)

At sætte Tæring efter Næring er det sunde Princip, som bærer det lille Skrift med ovenstaaende Titel. Den Advarsel, som her fremkommer, er sikkert meget betimelig, og det gøres med Rette gældende, at den Forpligtelse særlig gælder Ægteskabet, hvor en Forsyndelse derimod altid gaar ud over flere end en selv.

Som vi ved, bliver det vanskeligere og vanskeligere for en Mand at skabe sig et Hjem. Fordringerne til Livets Goder stiger stadig for saavel Mand som Kvinde, uden at Indtægten stiger i samme Proportion. Tiden stiller store Fordringer til Hustruen, som ofte har saare ringe Forstand paa fornuftig Husførelse.

»Naar en Mand søger en Livstilling, maa han først kunne godtgøre, at han kan udfylde sin Plads. Naar en ung Kvinde ved Giftermaal tiltræder sin store og betydningsfulde Livstilling, gaar hun ofte til den saa blank og bar som mulig paa Øvelse i Husgerning, idet hun stoler paa, at Tyendet selvfølgelig forstaar Vask, Rengøring, Madlavning o. s. v. og derfor bør kunne udføre Gerningen, medens hun selv, Husmoderen, naturligvis mener sig udmærket egnet til at give Besked.

Det er dog vanskeligt i Husvæsenet som i alle andre Sager at give fyldestgørende Besked om Ting, som man ikke selv kan, eller som man skal læse sig til af en Bog. Ingen Mand i nogen Stilling kan blive overordnet uden at være kendt med Begyndelsen; men den unge Kone skal straks være overordnet. — I de bedste Tilfælde kan den unge Kone »lave Mad«; det vil sige, hun forstaar at tillave nogle Finesser, medens den tarveligere Madlavning og Husgerning ligger under hendes Niveau.

Om den anden Del af Husmoderens Virksomhed: Bogføringen, Husets Indretning, Budgettet eller Overslag over Udgifter og Indtægter, har hun ikke mere Begreb end — at det helst skal slaa til! Men dette er ikke nok. Maaden, hvorpaa det skal komme til at slaa til, maa hun have sat sig ind i, før hun kan udfylde sin Stilling.

For at hjælpe den unge Kvinde i denne svære Kunst, har Fru Salicath skrevet sin lille Bog, der paa en letfattelig og anskuelig Maade søger at løse Problemet.

Der gives deri flere udmærkede gode Raad. Saaledes raades de unge Folk til at jordrete deres Udstyr, ikke efter Forældrenes Hus, men efter deres blivende Aarsindtægt. Den gældende Regel bør være, at Summen til Udstyr og Boligens første Indretning ikke væsentlig maa overstige de unge Folks aarlige Indtægt. Et i Forhold til Indtægterne for stort Møbement fordrer en tilsvarende større Bolig og derfor ogsaa større Udgifter til Husleje, Brændsel, Lys, Betjening og Vedligeholdelse, end Indkomsterne tillader. Desuden medfører det uvilkaarlig, at man vænner sig til unødvendige Fornødenheder.

Som første Betingelse for en fornuftig Økonomi opstilles: intet at købe, som man ikke kan betale kontant. »Rigtignok er det baade let og bekvemt at købe paa Afbetaling, men man forledes derved let til at købe, hvad man ikke behøver, og den Dumhed at have købt flot Udstyr, som senere skal betales, angres tit bittert. De i saa Fald altid for dyrt betalte Sager tilfalder, hvis man ikke har betalt punktlig, atter Sælgeren, der da drager Fordel af Køberens Letsindighed.«

For de Mænd, der ikke kan beregne en fast Aarsindkomst, som Læger, Handelsmænd, Landmænd og Arbejdsmænd, tilraades det foren Række af Aar at sammmentælle Aarsindkomsterne og dividere det udkomne med Antallet af Aarene. Gennemsnitsindtægten, som derved erholdes, maa altsaa tjene til Grundlag for Bereg-

ningen. Derefter gælder det at gøre et fornuftigt Overslag, at beregne hvor mange Procent af Indtægten man kan anvende paa hver enkelt af Livets Fornødenheder. Til Hjælp herved opstiller Fru Salicath forskellige Budgetter, beregnede efter forskellige Indtægter — for et nydannet Hjem med en Indtægt af 1800 Kr. aarlig; for en Familie med to mindre, skolesøgende Børn og med 3000 Kr. Indtægt; for en Familie, hvor Manden tjener 1000 Kr. og Konen 250 og for enlige Personer.

Selv om den Slags Overslag ikke kan benyttes paa samme Maade af alle, da der fornuftigvis maa gives et Spillerum til Individualiteten, saa giver de dog en Rettesnor. Og meget klog er den Regel, der gælder for alle Overslagene, at 10 pCt. af Indtægten skal gemmes til Reservefondet.

Det kan være let nok at gøre et Overslag, men at gennemføre det er en anden Sag. Fru S. lader os dog ikke herved i Stikken, men giver mange nyttige og gode Raad. Dog tror jeg nok, at Fru S.s Sparsommelighedssans vilde føre os paa Afveje, hvis vi fulgte alle Anvisninger. Saaledes maa det bestemt fraraades den unge Husmoder at vaske i Køkkenet, som Fruen anbefaler »for ved Mid dagstid at spare Gastil Madlavningen.« For det første er det i højeste Grad urenlige at have Smudsketøj og Madlavning sammen i den Slags smaa Huller, som i en mindre Lejlighed, hvorom her tales, er reserveret til Køkken. For det andet vilde det næppe svare Regning, i det al den Damp vilde sætte Rustpletter paa Tintøj etc. og i det hele nødvendiggøre en ekstra Rengøring af Køkkenet med alle dets mange Smaating.

Det samme gælder Anvisningen til Indkøb af Udstyr, hvor der ikke altid er saa god Balance. En Brud, der kan købe Udstyr svarende til en aarlig Indtægt af 1200 Kr., kan meget godt undvære et Spejl til 30 Kr. i Dagligstuen (ikke at tale om, at hun for den gode Smags Skyld hellere maatte købe et smukt Stik eller et Fotografi) og en Piedestal, ogsaa til 30 Kr. til samme Stue, samt i Stedet for møde op i det ny Hjem med lidt mer til det personlige Udstyr end de foreslaede seks Lommetørklæder og fire Chemiser! Hvordan den ulykkelige Kone skal kunne slaa sig igennem med saa lidt Understøttelse i et københavnsk Hus, hvor der er Vasketur hver 4de, 5te, ja 7de Uge, det er vanskeligt at forstaa. Man kan vaske i Køkkenet, mener Fru S. — skal man da ogsaa tørre der?

Med dette vil jeg blot sige, at saasom hver Dyd, naar den over-